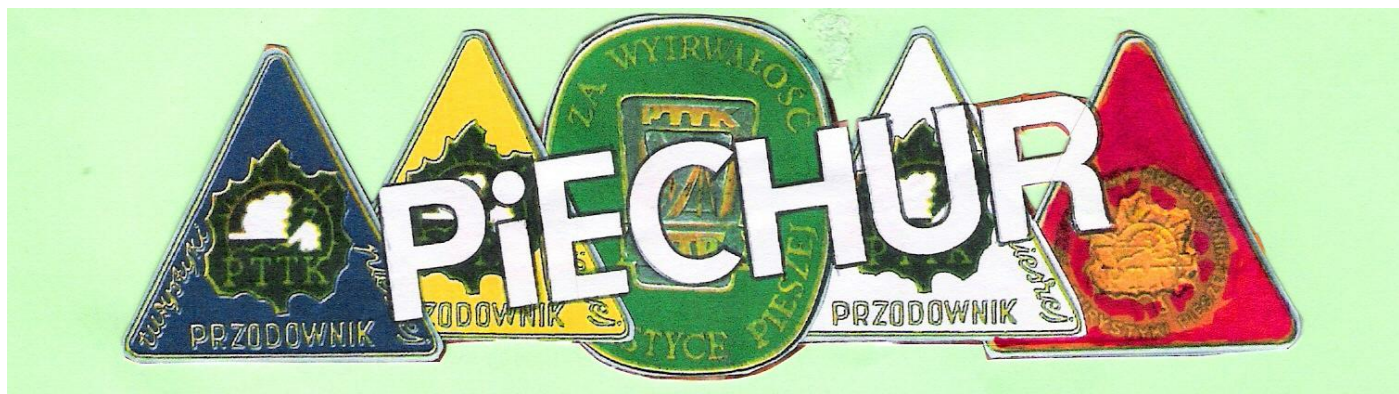
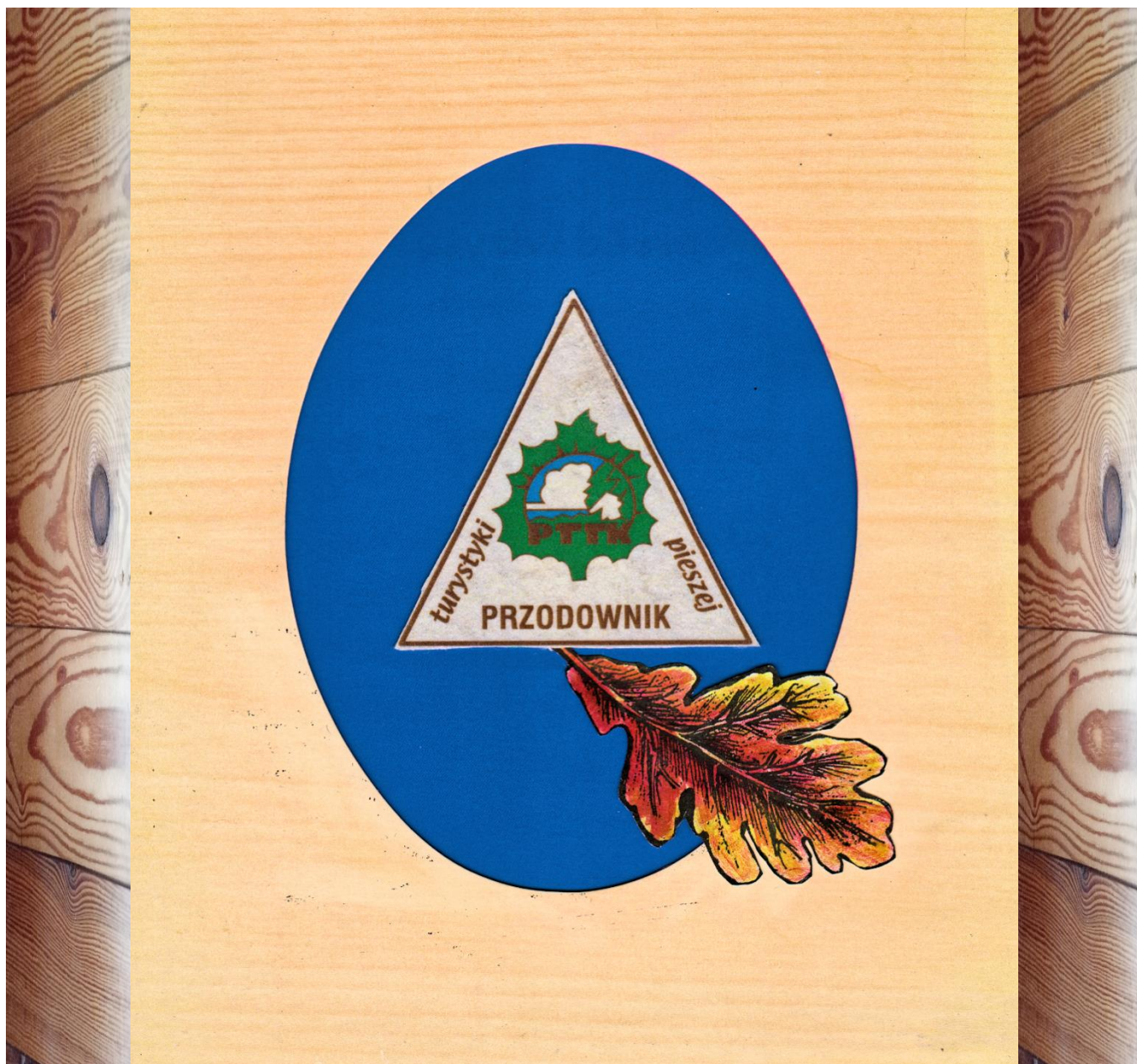

WIADOMOŚCI KOMISJI TURYSTYKI PIESZEJ

NR 87 (122)

WRZESIEŃ 2026

W numerze:

Str. 3	Jacek Markiewicz	O/PTTK PIŁA
Str. 4	XXX lat „Wędrówek Rodzinnych z PTTK”	Tadeusz PERLIK
Str. 13	Marsz Walentynkowy po raz dwunasty	Barbara KALINOWSKA
Str. 16	26 lat Rajd „Brzegiem Pilicy”	Barbara KALINOWSKA
Str. 19	27 lat śladami Hubala	Barbara KALINOWSKA
Str. 20	Mianowania Honorowych PTP	KTP ZG PTTK
Str. 20	Nadania Dyplomów „Zasłużony dla TP”	KTP ZG PTTK
Str. 21	Zmarli Przodownicy TP	KTP ZG PTTK

Jacek Markiewicz (1948-2025)

Członkiem PTTK został 8 kwietnia 1969 r. Początkowo związany był z Kołem Zakładowym nr 6 przy Zakładach "Lumen", gdzie pełnił funkcję skarbnika. W następnych latach piastował stanowisko: członka zarządu Oddziału PTTK w Pile, członka oraz sekretarza Zarządu Wojewódzkiego PTTK w Pile. W roku 1987 został wybrany na funkcję sekretarza Zarządu Oddziału PTTK w Pile, którą pełnił do 2001 r. Na Zjeździe Oddziału 3 marca 2001 roku został wybrany Prezesem Oddziału PTTK w Pile i tę funkcję piastował do swej śmierci 1.11.2025 r.

Po zakończeniu pracy zawodowej całkowicie poświęcił się pracy społecznej w Oddziale PTTK w Pile, gdzie codziennie pełnił dyżur. Był inicjatorem i organizatorem wielu imprez turystycznych. Najbardziej znane, cieszące się dużym powodzeniem to Rajd Strażników Ochrony Przyrody i Rajd Szlakiem Zamków i Pałaców.

Był również głównym realizatorem wyjazdów autokarowych do teatru, opery czy operetki, a także na targi, jarmarki, koncerty i jednodniowe wyjazdy krajoznawcze. Dzięki Jego inicjatywie przy współpracy z innymi biurami podróży odbywały się kilkudniowe wycieczki krajowe i zagraniczne.

Z Jego inicjatywy i przy wielkim zaangażowaniu na 60-lecie Oddziału PTTK w 2014 roku ze zbiórki wśród członków O/PTTK został ufundowany Sztandar Oddziału.

Był Przodownikiem Turystyki Pieszej, Przodownikiem Turystyki Motorowej, Przewodnikiem Turystycznym, Znakarzem Szlaków Pieszych, Rowerowych oraz Strażnikiem Ochrony Przyrody.

W roku 2012 została mu nadana godność Honorowego Przodownika Turystyki Pieszej. Za swoją pracę został wyróżniony m. in.: Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaką Honorową "Za Zasługi dla Turystyki" i Złotą Odznaką Honorową PTTK.

Zmarł po ciężkiej chorobie 1 listopada 2025 roku, jest pochowany na cmentarzu komunalnym w Pile przy ul. Motylewskiej kwatera 10/C-13-12.

**XXX LAT „Wędrówek Rodzinnych z PTTK”
Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa w Toruniu 1996-2025**

Myśl o organizacji imprez turystycznych adresowanych przede wszystkim dla dorosłych (seniorów) kiełkowała wśród działaczy Oddziału Miejskiego PTTK w Toruniu już od początku lat 70-tych XX w. Miały być one uzupełnieniem dla cyklicznych imprez otwartych takich jak Rajdy: Wyzwolenia Torunia, Topienia Marzanny, Majówki, „Na raty”, Pieczonego Ziemniaka, Rajd Przyjaźni, Nocny, Barbórkowy itd., w których to w przeważającej części uczestnikami były dzieci i młodzież z SKKT. Pierwszą próbę podjął nestor, najstarszy wówczas przodownik turystyki pieszej śp. Kol. Franciszek Łęgowski, który usiłował uruchomić organizację sobotnich wycieczek rodzinnych. W tym celu OM PTTK w Toruniu przygotował regulamin wycieczek i wydał specjalną trzy częściową odznakę pn. „Sobotnie Wędrówki Turystyczne” (podstawowa odznaka przedstawiała wędrującą rodzinę a jej dodatkiem były dwie mniejsze zdobywane w sezonach: zimowym - śnieżynka i letnim - słoneczko). Małe uaktywnienia w tym zakresie dorosłego społeczeństwa nie pozwoliły jednak na szerokie rozpropagowanie tej inicjatywy.

Sytuacja na dobre w Polsce się jednak zmieniła. Jednym z powodów tego stanu były wprowadzane w Polsce od 1973 r. wolne soboty. Najpierw były one wolne sporadycznie, np. w 1974 r. było ich 6 w całym roku, w 1975 r. było ich już 12, by od 1990 r. w myśl ustawy sobota stała się standardowym dniem wolnym od pracy dla większości pracowników. Kolejnym było zwiększanie się ilości spragnionych pobytu „na łonie przyrody” wczesnych emerytów. Wykorzystał tę sytuację nowo wybrany prezes Oddziału Kol. Henryk Miłoszewski by wskrzesić zanikającą inicjatywę a zarazem wykorzystać zapasy zalegających w szufladach odznak. Najpierw sam, a później przy pomocy kilku kolegów – przodowników zaczął od nowa organizować sobotnie wędrówki po okolicach Torunia. Jednak dopiero wiosną 1996 r. gdy Kol. Jerzy Pawlikowski, wówczas już emeryt (a zarazem przodownik turystyki pieszej i górskiej oraz przyrodnik), podjął się systematycznego prowadzenia tych wycieczek sprawa na dobre ruszyła z miejsca. Oddział PTTK pilnował żeby w gazetach lokalnych a głównie w „Nowościach” i na naszej stronie internetowej zaczęły ukazywać się systematycznie informacje o sobotnich wędrówkach pieszych po okolicach Torunia, podając równocześnie miejsce zbiórki dla chętnych uczestników.

Od tego czasu jak wspomina Jurek „Zbierano się w umówionym miejscu, skąd nie patrząc na pogodę grupka osób szła przez lasy, pola na świeże powietrze. Pokonując określoną trasę równocześnie podziwiano przyrodę i okolicę”. Oczywiście te pierwsze

wycieczki nie były liczne, jednak w miarę organizowania następnych przybywało uczestników. Dzięki swojej osobowości Jerzy Pawlikowski skupił wokół siebie określone grono osób starszych (nie lubił już wtedy prowadzić hałasujących dzieci, które dobrotliwie nazywał „planktonem”), z którymi jak wspomina „Spędzenie wolnej soboty w plenerze miało tę dodatkową stronę, że połączono ruch na świeżym powietrzu, poznając okolice Torunia i podziwiając przyrodę o każdej porze roku. Na wiosnę podziwiając ukwiecone łąki i pachnące lasy, w lecie widziano krzątających się rolników przy sprzęcie zbóż, jesienią zachwycano się barwami lasu. A zima też miała swoje uroki, biały całun zaścielał czerń ziemi, oszronione drzewa zachwycały swoim urokiem”. Od wiosny 1996 r. do maja 2003 r. przeprowadził sam lub przy pomocy kolegów – zmienników (Józefa Słomiana, Tadeusza Perlika, Henryka Miłoszewskiego, Rajmunda Czechowskiego, Romana Otremba, Romana Kowalskiego i Zdzisława Gwizdałskiego) 167 wycieczek, w których uczestniczyło przeszło 1200 osób. W czasie wycieczek uczestnicy zdobywali punkty na OTP, były też nagrody książkowe za konkursy krajoznawcze.

W maju 2003 r. Jurek Pawlikowski mający już kłopoty ze zdrowiem przekazał nadzór (koordynację) nad prowadzeniem cyklu wycieczek „Wędrówki Rodzinne z PTTK” swojemu dotychczasowemu zmiennikowi Rajmundowi Czechowskiemu. Od tej chwili rozpoczął się drugi etap tego cyklu. Kol. Rajmund Czechowski emerytowany nauczyciel WF (a zarazem przodownik turystyki pieszej i instruktor krajoznawstwa) dzięki ogromnemu osobistemu zaangażowaniu znacznie rozwinął i usprawnił organizację wycieczek. Udało się mu znacznie rozszerzyć grono osób uczestniczących w tym cyklu. Nie było już soboty, w której by nie odbywała się wycieczka. Ani zła pogoda, niska temperatura, długość trasy czy uciążliwość dojazdu nie może być przeszkodą w jej odbyciu. W samym 2004 roku odbyło się 41 wycieczek, pokonano w sumie trasę 484 km (co daje 12 km na wycieczkę) a uczestniczyło w nich 858 osób (co stanowi 21 osób na wycieczkę) z grupy 92 zapisanych na liście. Rok 2005 był jeszcze aktywniejszy, odbyły się 43 wędrówki z łącznie pokonaną trasą 583 km (najdłuższa wynosiła 28 km) a uczestniczyło w nich 989 osób (z grupy 107 zapisanych na liście). Ostatnia wycieczka odbyła się 31 grudnia czyli w „Sylwestra”, wiodła leśnymi duktami w śniegu po kolana do Torunia (17 km), uczestniczyło w niej 25 osób a na trasie w czasie postoju nastąpiło podsumowanie roku – co stało się tradycją.

Podsumowując tę pierwszą dekadę „Wędrówek Rodzinnych z PTTK”, których organizatorem był Oddział Miejski PTTK w Toruniu należy stwierdzić, że nie ma w okolicach miejsc przez które by nie wiodły trasy tego cyklu wycieczek. Warto wspomnieć też o działaniach towarzyszących tym wędrówkom, a mianowicie o ukazujących się w gazetach opisach krajoznawczych autorstwa Henryka Miłoszewskiego oraz o serwisie fotograficznym i wystawach dokumentującym cykl imprez wykonywanym przez Tadeusza Perlika. Opracowane przez niego fotografie i relacje zostały umieszczane na stronie internetowej OM PTTK przez Wiesława Rybackiego. Prowadzącymi wycieczki w tym okresie byli następujący przewodnicy turystyki pieszej: Jerzy Pawlikowski, Henryk Miłoszewski, Józef Słomian, Tadeusz Perlik, Roman Otremba, Zdzisław Gwizdalski, Roman Kowalski, Rajmund Czechowski i Feliks Paraszkiewicz.

Druga dekada cyklu „Wędrówek Rodzinnych z PTTK” trwająca od 2006 – 2015 obrazuje ogrom pracy jaką włożył w nią koordynator Rajmund Czechowski. Praktycznie wycieczki odbywały się w każdą sobotę. W sumie przez okres 10 lat było ich aż 495, z łącznie pokonaną trasą 7 100 km, uczestniczyło w nich 8 930 turystów (średnio po około 20 osób na WR), przeszli oni razem ponad 100 000 km. Od 2007 roku Rajmund Czechowski wprowadził ranking uczestników WR – spisywał osoby biorące udział w wędrówkach by na koniec roku (na podsumowaniu) wyróżnić zarówno tych z najliczniejszą obecnością jak i tych z największą ilością przebytych kilometrów. Wprowadził też ciekawą metodę dyscyplinowania turystów na trasie WR, mianowicie jako były sędzia piłkarski upominał „żółtą kartką” turystów za mniejsze przewinienia (np. za pierwsze przewinienie, za niesłuchanie jego poleceń lub przekazywanych treści krajoznawczych, wyprzedzanie prowadzącego itd.) lub „czerwona kartką” (np. za powtórne przewinienia, palenie papierosów na trasie, przeszkadzanie innym turystom itd.). Tradycją stało się „świętowanie” cukierkami lub ciastem, imienin

turystów, zdobywanych kolejnych stopni odznak OTP lub różnych rocznic. Prowadzeniem WR w tym okresie głównie zajmował się Rajmund Czechowski w sumie poprowadził ich ponad 320x, zmiennikami jego byli: Leszek Zbijewski (63x), Feliks Paraszkiwicz (27x), Tadeusz Perlik (25x), Hanna Czech (8x) oraz Henryk Miłoszewski, Zdzisław Gwizdalski, Roman Otremba, Marcin Goździkiewicz, Roman Kowalski, Patryk Staniszewski, Grażyna Spychała i Krzysztof Lis. Najwytrwalszy aktyw WR w tym okresie stanowiły następujące osoby: Kazimiera i Teresa Wegnerowskie, Maria Strutyńska, Wiesława Zbijewska, Dorota Falkowska, Zbigniew Kowalski, Marian Czyżniewski, Danuta Makowska, Danuta Krzyżaniak, Maciej Józefiak, Marianna Burzacka, Antoni Siczek i inni.

Trzecia dekada cyklu „Wędrówek Rodzinnych z PTTK” trwająca od 2016 – 2025 w dalszym ciągu pokazuje rozwój tego cyklu. Zmienia się jednak skład uczestników, odchodzą starsze roczniki seniorów ale na ich miejsce przybywają nowi adepci turystyki pieszej i krajoznawstwa. W dalszym ciągu wycieczki odbywały się w każdą sobotę. W sumie przez okres 10 lat było ich 483, z łącznie pokonaną trasą 7 147 km, uczestniczyło w nich 10 027 turystów (średnio po około 21 osób na WR), przeszli oni razem ponad 150 000 km. Wynik byłby jeszcze lepszy ale w latach 2020 – 2021 w Polsce zapanował „Cowid” który ograniczył możliwość uprawiania turystyki pieszej. Od 2019 roku dzięki Joannie Kurmin przeszliśmy na ranking uczestnictwa w WR z „ręcznego na komputerowy” (arkusz kalkulacyjny w programie Excal) który na bieżąco pokazywał wynik. Z kolei dzięki pracy Ryszarda Dorożyńskiego najlepsi turyści otrzymywali stosowne dyplomy, powstawały graficzne mapki tras z WR a na zakończenie mapa – roczne zestawienie wędrówek. Dorobiliśmy się też plakietki cyklu „Wędrówki Rodzinne z PTTK” oraz koszulek z logo cyklu.

Tradycją stały się też coroczne krajoznawcze wycieczki autokarowe (w nagrodę) w różne ciekawe zakamarki województwa kujawsko-pomorskiego którym patronował OM PTTK w Toruniu a prowadziła je społecznie kadra naszego Oddziału. W tej kadencji zmienił się też koordynator WR, działający nieprzerwanie przez 18 lat Rajmund Czechowski ze względów zdrowotnych przekazał w 2020 roku „pałeczkę” Hannie Czech która od tej pory opiekuje się tym cyklem. Prowadzeniem WR w tym okresie zajmowali się następujący przodownicy: Rajmund Czechowski (176x), Hanna Czech (115x), Jacek Orłowski (75x), Tadeusz Perlik (54x), Marek Ruciński (33x), Henryk Miłoszewski (15x), Wiesław Zieliński (14x), Wojciech Pydyn (13x), Feliks Paraszkiwicz (6x), Dorota Dobrańska (4x) oraz Andrzej Cyrwus, Teresa Karasiewicz i Marek Bogusz. Najwytrwalszy aktyw WR w tym okresie stanowiły następujące osoby: Danuta Makowska, Kazimiera Wegnerowska, Elżbieta Żurawska, Alicja Marchlewska, Marian Czyżniewski, Joanna Kurmin, Zbigniew Jurczyk, Małgorzata Pawelczyk, Maciej Józefiak, Małgorzata Aleksey, Maryla Szmalcel, Jerzy Śliwiński, Ryszard Dorożyński, Henryk Mechliński i inni.

Podsumowując minione 30-lat „Wędrówek Rodzinnych z PTTK”, których organizatorem był Oddział Miejski PTTK w Toruniu należy stwierdzić, że nie ma miejsc w naszym województwie przez które by nie wiodły trasy tego cyklu wycieczek pieszych. Były na nich zamki lub ich ruiny (np. Złotoria, Mała Nieszawka, Bobrowniki, Zamek Bierzgłowski, Golub-Dobrzyń, Raciążek itd.), kościoły, kapliczki i sanktuaria (np. Chełmża, Pakość, Trutowo, Obory, Skępe, Nieszawa itd.), pałace i dwory (np. Ostromecko, Nawra, Gronowo, Turzno, Jabłonowo Pom. itd.), zabytkowe miasta i uzdrowiska (np. Ciechocinek, Inowrocław, Chełmno, Chełmża, Grudziądz, Włocławek itd.), cmentarze, pomniki i miejsca martyrologii, rejon umocnień i fortyfikacje oraz zabytki architektury drewnianej i gotyckiej. A wszystko to w bezpośrednim kontakcie z przyrodą i naturą (rezerваты, parki, pomniki przyrody, jeziora i lasy). Wędrując po szlakach naszego województwa uczestnicy cyklu zdobywali niezliczone stopnie odznak OTP (popularne, małe: brązowe, srebrne i złote) oraz odznaki krajoznawcze i okolicznościowe.

Trudno w tym miejscu nie wspomnieć o działaniach towarzyszących tym wędrówkom, a mianowicie o ukazujących się w gazetach opisach krajoznawczych autorstwa Henryka Miłoszewskiego oraz o serwisie fotograficznym dokumentującym cykl imprez wykonywanym przez Tadeusza Perlika, Ryszarda Dorożyńskiego, Henryka Mechlińskiego i innych. Wykonane przez nich fotografie i relacje zostały umieszczane na stronach internetowych OM PTTK przez Zdzisława Grabowskiego (uczestnicy mogą korzystać z zamieszczanych tam zdjęć i opisów) oraz na wystawach w gablotach zawieszonych w siedzibie Oddziału.

Najaktywniejsi uczestnicy „Wędrówek rodzinnych z PTTK” w danym roku:

Rok	Najaktywniejszy uczestnik WR	Ilość wycieczek – Przebyte km
2005	Leszek Zbijewski	34 razy
2006	Kazimiera i Teresa Wegnerowskie	35 razy
2007	Kazimiera Wegnerowska	44 razy
2008	Maria Strutyńska	38 razy
2009	Wiesława Zbijewska	43 razy
2010	Kazimiera Wegnerowska	34 razy
2011	Wiesława Zbijewska	36 razy
2012	Dorota Falkowska	45 razy – 704 km
2013	Zbigniew Kowalski	44 razy – 578 km
2014	Marian Czyżniewski	44 razy – 705 km
2015	Danuta Makowska	46 razy – 655 km
2016	Danuta Makowska	43 razy – 706 km
2017	Kazimiera Wegnerowska	45 razy – 670 km
2018	Elżbieta Żurawska	46 razy – 887 km
2019	Alicja Marchlewska	43 razy – 654 km

2020	Marian Czyżniewski	26 razy – 416 km * Covid
2021	Alicja Marchlewska	32 razy – 453 km * Covid
2022	Marian Czyżniewski	42 razy – 588 km
2023	Joanna Kurmin	44 razy – 611 km
2024	Zbigniew Jurczyk	40 razy – 535 km
2025	Zbigniew Jurczyk	44 razy – 561 km

Statystyka „Wędrówek rodzinnych z PTTK” w danym roku:

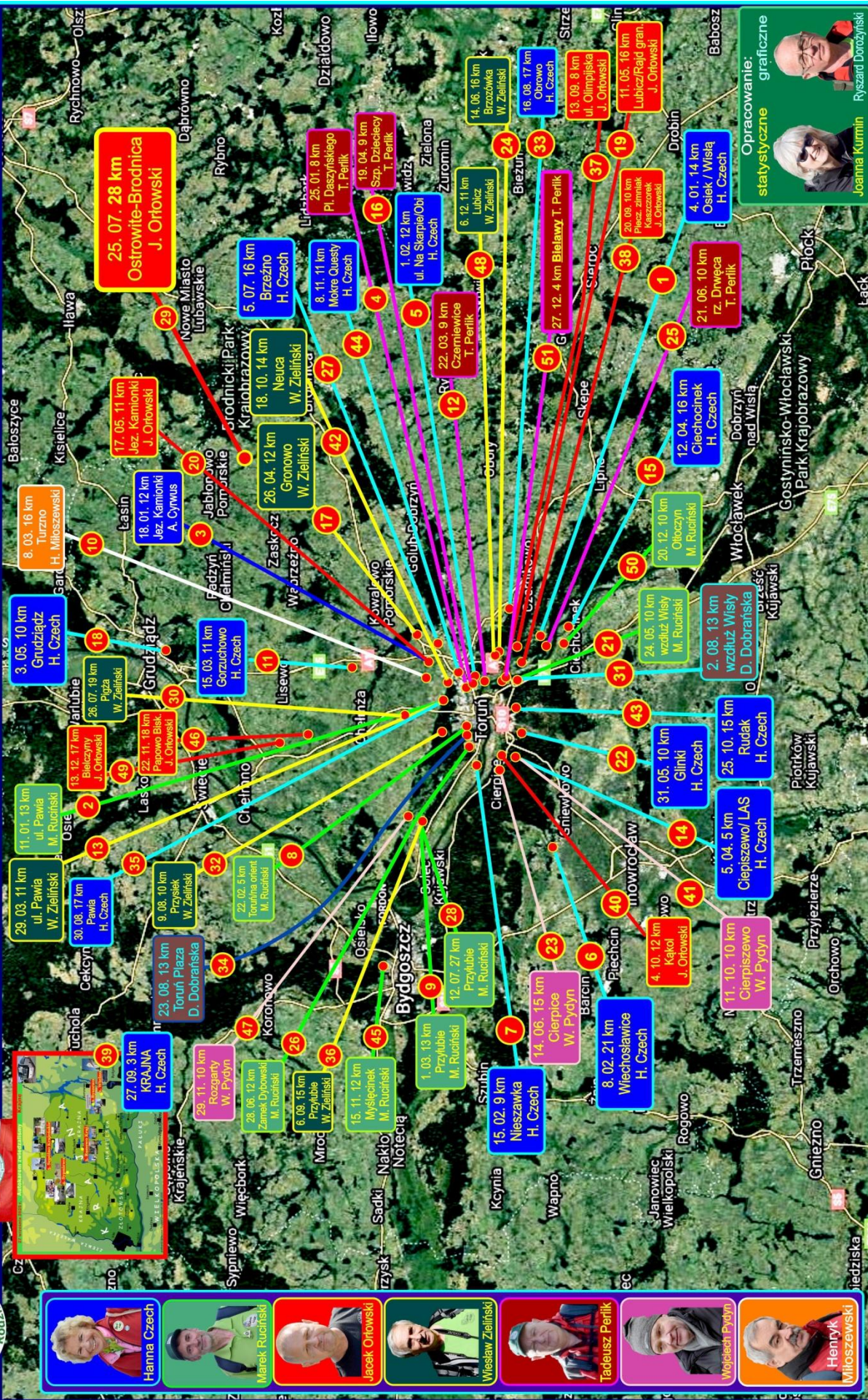
Rok	Przebyte km	Średnia km	Ilość odbytych wycieczek	Ilość uczestników	Średnia ilość uczestników	Zapisana ilość osób
2005	583	13,6	43	989	23	107
2006	603	13,4	45	911	20	131
2007	672	14,3	47	929	20	151
2008	770	15,1	51	861	17	132
2009	722	14,4	50	1084	22	176
2010	709	14,8	48	732	15	96
2011	562	11,7	48	780	16	134
2012	786	15,1	52	1014	19	120
2013	687	13,5	51	868	17	100
2014	808	15,5	52	810	16	104
2015	761	15,0	51	941	18	97
2016	906	16,6	54	762	15	87
2017	877	15,9	55	818	15	106
2018	791	14,4	55	1133	21	119
2019	786	15,4	51	1102	22	116
2020 *	460	16,4	28	642	23	121
2021 *	606	14,8	41	842	21	134
2022	698	14,2	49	1205	25	156
2023	681	14,1	49	1179	24	170
2024	694	13,6	50	1182	25	204
2025	648	12,7	51	1162	23	185
* Ilość wycieczek w roku ograniczona ze względu na COVID-19						

2025 r.

51 wędrówek o łącznej długości 648 km
185 uczestników przeszło 13 659 km
średnia długość wędrówki 12,7 km

Barbara KALINOWSKA

Marsz Walentynkowy po raz dwunasty.

Już po raz dwunasty odbyła się doroczna impreza turystyczna pod nazwą „Marsz Walentynkowy” zorganizowany przez Oddział PTTK w Żarnowie. Pomysłodawcą i głównym organizatorem wydarzenia już od 12 lat jest członek PTTK, kol. Czesław Szwedkiewicz.

W tegorocznej edycji, która odbyła się w sobotę 14 lutego 2026 r. udział wzięło 19 uczestników, w tym 8 członków Klubu Morsów z Opoczna. Trasa marszu liczyła 13 kilometrów i prowadziła przez Gatniki – Sielnię Wielką – odcinek drogi wojewódzkiej nr 728 – dukty leśne - Wiosnę – jaz na rzece Czarna Konecka i zakończyła się w Gatnikach (pow. konecki). Podczas wydarzenia pięciu członków Klubu Morsów zdecydowało się na walentynkowe morsowanie, które jak zawsze wzbudziło wiele emocji i podziw wśród uczestników. Nie zabrakło również wspólnego ogniska z pieczeniem kiełbasek, sprzyjającego integracji i rozmowom w serdecznej atmosferze. Była też okazja do wręczenia zdobytych uprzednio „popularnych” odznak turystyki pieszej. Otrzymali je Alina Mularczyk i Jan Mularczyk. Zwieńczeniem imprezy było zwiedzanie prywatnej kolekcji zabytkowych motocykli i motorowerów oraz zbioru dawnych przedmiotów codziennego użytku należących do kol. Czesława Szwedkiewicza.

Marsz Walentynkowy na stałe wpisał się w kalendarz lokalnych wydarzeń turystycznych, łącząc aktywność na świeżym powietrzu z integracją i pielęgnowaniem pasji krajoznawczych.

Barbara KALINOWSKA

26 lat „Brzegiem Pilicy” – kolejny udany rajd PTTK w Żarnowie.

Już po raz 26. Oddział PTTK w Żarnowie zorganizował Rajd Pieszy „Brzegiem Pilicy”, jedną z najpopularniejszych imprez turystyki kwalifikowanej w regionie. Tegoroczna edycja odbyła się w sobotę 30 maja 2026 roku. Uczestnicy wędrowali trasą: Skotniki (gmina Aleksandrów) – leśne ścieżki – Ciemny Las – Skotniki. Funkcję komandora rajdu pełniła kol. Tatiana Kosylak.

W wydarzeniu uczestniczyły 72 osoby. Najliczniej reprezentowane były trzy drużyny szkolne z Aleksandrowa, Białaczowa i Miedznej Drewnianej. W rajdzie wzięli udział uczniowie, członkowie Szkolnych Kół Krajoznawczo-Turystycznych PTTK oraz rodzice i indywidualni miłośnicy pieszych wędrówek z kilku miejscowości województw łódzkiego i świętokrzyskiego.

Nieodłącznym elementem rajdu było wspólne ognisko nad malowniczym brzegiem Pilicy połączone z pieczeniem kiełbasek. Podczas spotkania wręczono również wyróżnienia turystyczne. Najmłodsze uczestniczki Nela i Lila Chmiel otrzymały legitymacje PTTK, natomiast Dorota Dąbrowska i Lila Chmiel zdobyły odznaki „Siedmiomilowe Buty” w stopniu srebrnym.

Szczególnym i niezapomnianym punktem programu była pamiątkowa fotografia wszystkich uczestników przy najokazalszym drzewie Sulejowskiego Parku Krajobrazowego – niemal 600-letnim dębie szypułkowym „Mikołaj” w Skotnikach, będącym Pomnikiem Przyrody i dumą gminy Aleksandrów. Imię drzewa upamiętnia dawnych właścicieli wsi z XVI wieku – Mikołaja Skotnickiego i Mikołaja Wspinka. Dąb, do chwili obecnej osiągnął 25 metrów wysokości, a obwód jego pnia wynosi aż 775 cm. Ten wyjątkowy świadek historii pamięta wydarzenia sprzed wielu pokoleń, w tym potyczki powstania styczniowego z czerwca 1864 roku, które rozegrały się w jego sąsiedztwie. W pobliżu znajduje się pamiątkowy krzyż upamiętniający tamte wydarzenia. W 2025 roku „Mikołaj” reprezentował region jako finalistą ogólnopolskiego konkursu „Drzewo Roku” organizowanego przez Klub Gaja. W bezpośrednim sąsiedztwie dębu znajduje się również zabytkowy drewniany kościół p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny z 1528 roku, co czyni Skotniki miejscem szczególnie atrakcyjnym pod względem przyrodniczym i historycznym.

Na zakończenie rajdu wszyscy piechurzy z żalem żegnali gościnny brzeg Pilicy, deklarując udział w kolejnej edycji za rok. Uśmiechy na twarzach uczestników były najlepszym dowodem na to, że przedsięwzięcie po raz kolejny okazało się sukcesem organizacyjnym i turystycznym.

Serdeczne podziękowania należą się komandorowi rajdu, kol. Tatanie Kosylak, za przygotowanie i sprawne przeprowadzenie wydarzenia.

Fot. Tatiana Kosylak, Barbara Kalinowska, Magdalena Szołowska

Barbara KALINOWSKA 27 lat śladami Hubala.

W sobotę, 25 kwietnia 2026 r., odbył się XXVII Rajd Szlakiem mjr Henryka Dobrzańskiego „Hubala”, organizowany corocznie przez PTTK Oddział w Żarnowie. W wydarzeniu uczestniczyło łącznie 105 osób. Byli to uczniowie szkół podstawowych z Białaczowa, Miedznej Drewnianej i Żarnowa wraz z opiekunami, a także członkowie PTTK oraz goście z różnych części kraju: z Opoczna, Końskich, Sławna, Warszawy, Włocławka i Kłodzka. W rajdzie udział wzięli również przedstawiciele Opoczyńskich Morsów.

Trasa o długości 10 km prowadziła z Fryszerki przez Anielin do Szańca Hubala, wiodąc przez tereny leśne czerwonym szlakiem pieszym oraz czarnym szlakiem rowerowym. Obejmowała fragment Warszawskiej Drogi św. Jakuba, będącej częścią europejskiej sieci szlaków pielgrzymkowych. Dopisała zarówno pogoda, jak i wyjątkowa atmosfera – podniosła, a zarazem życzliwa i przyjacielska.

Podczas rajdu uczestnicy mieli możliwość zdobycia Krajoznawczej Odznaki PTTK „Śladami mjr. H. Dobrzańskiego „Hubal” w stopniu brązowym. Odznakę wręczyła 35. uczestnikom prezes Oddziału PTTK w Opocznie, kol. Halina Kaftan – inicjatorka tego wyróżnienia. Komandorkami rajdu były opiekunki SKKT-PTTK przy Szkole Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Białaczowie - Magdalena Szołowska i Joanna Świątek.

Pod Szańcem oddano hołd bohaterowi minutą ciszy oraz zapaleniem symbolicznego światełka pamięci. Po części patriotycznej odbył się konkurs wiedzy o Hubalu, w którym najlepsi okazali się uczniowie SKKT-PTTK z Białaczowa:

1. miejsce – Aleksander Liczbik
2. miejsce – Zuzanna Swatek
3. miejsce – Julia Liczbik

Tegoroczny rajd był nie tylko żywą lekcją historii lecz także okazją do integracji, refleksji i aktywnego spędzenia czasu na łonie natury.

Honorowi Przodownicy TP mianowani w 2026 roku

Kol. Wojciech Drozda	O/PTTK Warszawa-Praga im. Z. Glogera
Kol. Jadwiga Dyrz-Hawrysz	O/PTTK Lubin
Kol. Bogdan Falek	O/PTTK Koszaliński
Kol. Radosław Goś	O/PTTK Lubań
Kol. Elżbieta Horst	O/PTTK Piła
Kol. Roman Jacewicz	O/PTTK Koszaliński
Kol. Teresa Karasiewicz	O/PTTK Toruń
Kol. Sławomir Korpysz	O/PTTK Chełm
Kol. Tomasz Krzysztyniak	O/PTTK Grudziądz
Kol. Marcin Lis	O/PTTK Puławy
Kol. Andrzej Łuczyński	O/PTTK Dęblin
Kol. Paweł Mordal	O/PTTK Szamotuły
Kol. Jerzy Rubach	O/PTTK Kamienna Góra
Kol. Krzysztof Ruchala	O/PTTK Prochowice
Kol. Tadeusz Sławiński	O/PTTK Lubań
Kol. Bogdan Stempkowski	O/PTTK Lubań
Kol. Zbigniew Szczepanek	O/PTTK Prochowice
Kol. Krzysztof Zarański	O/PTTK Warszawa

Dyplomem „Zasłużony dla Turystyki Pieszej” zostali wyróżnieni:

Kol. Mariusz Dmetrecki	O/PTTK Mikołów
Kol. Grzegorz Karasiewicz	O/PTTK Toruń
Kol. Katarzyna Król	O/PTTK Kielce
Kol. Wojciech Pydyn	O/PTTK Toruń
Kol. Ryszard Seidel	O/PTTK Bydgoszcz
Kol. Patryk Staniszewski	O/PTTK Toruń
Kol. Józef Strąk	O/PTTK Katowice
Kol. Andrzej Tyrjan	O/PTTK Włocławek
Kol. Jan Wiórek	O/PTTK Kielce

Zmarli Przodownicy Turystyki Pieszej w okresie 2025-2026

Jacek Markiewicz z Piły (PTP 4031, Honorowy PTP 646H)

Leon Pabiszczak z Chorzowa (PTP 8495, Honorowy PTP 577H)

Stefan Stefankiewicz z Łodzi (PTP 10239, Honorowy PTP 804H)

Henryk Tomkiewicz z Warszawy (PTP 284, Honorowy PTP 31H)

Zbigniew Waśko z Ustki (PTP 4525, Honorowy PTP 789H)

Barbara Wawrzyniak z Piły (PTP 4909)

Jan Zienkiewicz z Łodzi (PTP 3398, Honorowy PTP 820H)

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

Przygotowano na posiedzenie Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK
podczas Ogólnopolskiego Zlotu Przodowników Turystyki Pieszej
we wrześniu 2026 r. w Bydgoszczy

Wydawca: Komisja Turystyki Pieszej ZG PTTK
Witryna internetowa <http://ktpzg.pttk.pl>
Warszawa – wrzesień 2026
Redakcja: Ewa Bosacka i Marcin Czerwiński
Redakcja techniczna: Krystian Grajczak
Okładka: Włodzimierz Majdewicz
Nakład: 100 egz.
Adres do korespondencji: 00-075 Warszawa
ul. Senatorska 11
ebosacka@wp.pl